

Robert Vannoy , Prorocy Większi, Wykład 1

Osoba Izajasza, kontekst, struktura Izajasza

I. Izajasz

A. Kilka komentarzy na temat samego proroka Izajasza i jego rodziny Zaczynamy od Izajasza. A A. konspektu brzmi: „Kilka komentarzy na temat samego proroka Izajasza”. Znaczenie imienia „Izajasz” brzmi: „wybawienie pochodzi od JHWH”. Nazwa pochodzi od rdzenia *yasha* ' i JHWH . „Zbawienie jest od JHWH” lub „JHWH jest zbawieniem” – takie jest znaczenie jego imienia. Występuje w kilku miejscach Starego Testamentu, poza Księgą Izajasza, jako imię osoby, która wyraźnie nie jest tym samym, co Izajasz, który jest autorem Księgi Izajasza. Na przykład w 1 Kronik 3:21 czytamy tam: „ potomkowie Chananiasza: Pelacjasz i Jezajasz ”. Tego Jezajasza to to samo imię co Izajasz; jest to po prostu inaczej tłumaczone. W 1 Kronik 25:3 czytacie listę imion – to znowu ten Jezajasz – to samo co drugie, ale w języku hebrajskim jest to to samo co Izajasz. W wersecie 15 czytamy: „ósmo dla Jezajasza , jego synów i krewnych”.

Zatem zdarza się to gdzie indziej; tak więc, gdy spojrzysz na Izajasza 1:1; jest on dalej identyfikowany jako syn Amosa . Myślę, że omawiałem to, kiedy patrzyliśmy na proroka Amosa. Ale w Izajaszu 1:1 jest napisane: „Oto wizja dotycząca Judy i Jerozolimy, którą miał Izajasz, syn Amoz ”. Prorok Izajasz jest synem Amosa , co po hebrajsku zapisuje się jako *sade* i *alef*, podczas gdy Amos to „ayin i samek ” ; więc jest różnica. To jest angielskie „ Amos ”, a nie „Amos”. W języku angielskim nie robimy wielkiego rozróżnienia.

O jego ojcu Amozie nic nie wiemy . Istnieje tradycja rabiniczna, której nie można zweryfikować, że Amoz był bratem króla judzkiego Amacjasza. Gdyby tak było, Izajasz byłby bratankiem króla. Ale nie ma na to żadnego prawdziwego, potwierdzającego dowodu poza tradycją żydowską.

Wydaje się, że Izajasz mieszkał w Jerozolimie lub w jej pobliżu, ponieważ większość wydarzeń, jakie wydaje się przedstawiać w różnych prorocत्वach, które podaje, rozgrywa się w pobliżu Jerozolimy, zwłaszcza jeśli spojrzysz na rozdział siódmy.

Czytasz w rozdziale 7 wersecie 3: „Pan powiedział do Izajasza: «Wyjdź ty i twój syn Szear- Jaszub na spotkanie Achaza na końcu wodociągu Górnej Sadržawki, w drodze na Pole Pracza. Znajduje się w pobliżu wodociągu dostarczającego wodę do Jerozolimy. Później, w czasach Ezechiasza, kiedy Asyryjczycy zaatakowali Jerozolimę i otoczyli ją, Ezechiasz wzywa Izajasza i przez większą część księgi wydaje się, że przebywa on w Jerozolimie lub w jej pobliżu.

Wiemy, że był żonaty i miał co najmniej dwóch synów, którym nadano symboliczne imiona. Ten, o którym właśnie wspomnieliśmy w Księdze Izajasza 7:3. „Pan rzekł do Izajasza: «Wyjdź ty i twój syn, Szear- Jaszub »”. Szear- Jaszub oznacza „reszta powróci”; *shear* oznacza „resztkę”, a *jaszub*, pochodzący z *shub*, „powrót”. Oznacza to więc, że „ostatek powróci”. A to oczywiście niesie ze sobą wiadomość, że przede wszystkim zostaniecie zmuszeni do opuszczenia tej ziemi. Wygnanie nadejdzie, ale resztkę powróci. Nadchodzi więc sąd, ale poza sądem jest nadzieja. Reszta powróci.

Imię drugiego syna pojawia się w rozdziale 8. W wersecie pierwszym czytamy: „Rzekł Pan: «Weź duży zwój i napisz na nim zwykłym piórem: Maher-Shalal-Hash-Baz. I powołam Uriasza, kapłana, i Zachariasza, syna Jeberekiasza, jako wiarygodnych świadków dla mnie. Potem poszłam do prorokini; poczęła i urodziła syna. I rzekł do mnie Pan : «Nadaj mu imię Maher-Szalal-Chasz-Baz»”. To dobre imię, jeśli ktoś z was szuka imienia dla syna. Znaczenie Maher-Shalal-Hash-Baz brzmi: „przyspiesz łup, przyspiesz łup”. „Przyspiesz łup, przyspiesz łup”. Zauważyłem, że w notatce NIV jest napisane, że oznacza to „szybki do grabieży, szybki do łupu”. Tak czy inaczej, nazwa niesie ze sobą przesłanie. Jeśli przejdziesz do rozdziału dziesiątego, wersetów piątego i szóstego, naprawdę zaczniesz grać imię Maher-Shalal-Hash-Baz, ponieważ w piątym i szóstym Izajasz mówi: „Biada Asyryjczykowi, ródze mojego gniewu, w czyich rękach jest maczuga mojego gniewu! Wysyłam go przeciwko bezbożnemu narodowi”.

Oznacza to, że Pan używa Asyrii przeciwko Izraelowi jako laski w swojej ręce, aby sprowadzić sąd i karę. W drugiej części wersetu 6 czytamy: „Wysyłam go przeciwko ludowi, który mnie gniewa” – a następnie zwróć uwagę na następane zdanie – „aby

zagarnął łupy i wykradł łupy”. To te same słowa, co Maher-Shalal-Hash-Baz: „zagarniać łupy i rabować łupy. Asyryjczycy przyjdą i splądrują Izrael, zdepczą go jak błoto na ulicach. Ale nie to jest zamiarem Asyryjczyków; innymi słowy, Asyryjczyk dba o swoje własne interesy, ale poza interesami Asyrii Bóg posługuje się Asyrią jako narzędziem sądu. Zatem imię Maher-Shalal-Hash-Baz w rzeczywistości zapowiada sąd, który nadejdzie z rąk Asyryjczyków.

Chronologia i królowie za życia Izajasza Teraz, jak wiecie z pierwszego wersetu, Izajasz prorokował za panowania różnych królów judzkich: „Wizja dotycząca Judy i Jerozolimy, którą Izajasz, syn Amosa, widział za panowania Uzjasza, Jotama i Achaza i Ezechiasza”. Izajasz prorokował za czasów Uzjasza, Jotama, Achaza i Ezechiasza z południowego królestwa Judy. Te panowania są nieco skomplikowane, ponieważ wydaje się, że istnieje szereg współregencji.

Jeśli chcesz zagłębić się w szczegóły tego czasu chronologicznego, biegniesz od roku 767 p.n.e. do roku 695 p.n.e., czyli końca panowania Ezechiasza. Jest to dość długi okres czasu; jednakże istnieje znowu tradycja żydowska, tradycja rabiniczna, że Izajasz został zabity w czasach następnego króla, po Ezechiaszu, w czasach Manassesesa.

Tradycja śmierci Izajasza pod rządami Manassesesa Tradycja żydowska jest następująca: Manasses był oczywiście bardzo niegodziwym królem, Izajasz uciekł przed niektórymi ludźmi Manassesesa i ukrył się w wydrążonym drzewie, które jego ludzie zaczęli wycinać, w ten sposób odcinając Izajasza We dwóch. Niektórzy dostrzegają aluzję do tego w Liście do Hebrajczyków 11:37, gdzie jest mowa o tych bohaterach wiary oraz o „przepiłowaniu”. W Liście do Hebrajczyków 11:37 czytamy: „Zostali ukamienowani; zostały przecięte na pół; zostali zabici mieczem. Chodzili w skórach owczych i kozich. ”

Interesującą rzeczą w tej tradycji jest to, że nadal widzi Izajasza w czasach Manassesesa, mimo że nagłówek mówi o Uzzjaszu, Jotamie, Achazie i Ezechiaszu. Wydaje

się, że nadal istnieją podstawy do wniosku, że Izajasz rzeczywiście przeżył koniec panowania Ezechiasza i żył w czasach Manassesesa. Mówię to dlatego, że w rozdziale 37 wersecie 38 czytacie: „ Pewnego dnia, gdy oddawał cześć w świątyni swojego boga Nisrocha (mówi o Sennacherybie , królu asyryjskim), jego synowie Adrammelek i Sharezer odcięli go powalił mieczem i uciekli do krainy Ararat. A Asarhaddon, jego syn, został po nim królem. Sukcesja Asarhaddona nastąpiła po śmierci Sennacheryba, a z zapisów asyryjskich wiemy, że Sennacheryb zmarł w 681 rpnne, a to całkiem pewna data. Z tego widać, że dzieje się to za czasów Manassesesa. Powtórzę raz jeszcze: niezależnie od tego, czy mamy do czynienia ze współregencją, czy z wyłącznym panowaniem, to całkiem jasne, że nastąpi to w czasach Manassesesa.

Wielu uważa, że być może powodem, dla którego Manasses nie jest wspomniany w nagłówku 1:1, jest to, że po śmierci Ezechiasza, który był pobożnym królem, i rozpoczęciu panowania Manassesesa, który był bardzo niegodziwym królem, że ustała publiczna służba Izajasz. Tak naprawdę wielu uważa, że być może, to oczywiście spekulacje, wielu uważa, że być może wtedy została napisana druga część księgi, rozdziały od 40 do 66, które zaczynają mówić o wyzwoleniu z wygnania”.

Wraz z przybyciem Manassesesa pewność wyroku na wygnaniu stała się jasna. W istocie Księga Królewska mówi nam, że nawet po czasach Manassesesa, kiedy za czasów Jozjasza miała miejsce reformacja, było to za mało i za późno. Z powodu niegodziwości Manassesesa sąd był nieunikniony. Nie dało się tego uniknąć.

Wielu uważa, że to, co zrobił Izajasz po śmierci Ezechiasza, polegało na wycofaniu się ze służby publicznej i być może na rzecz bardziej prywatnego rodzaju służby, na rzecz elementu boskiego, czyli „resztki”. Następnie przedstawił proroctwa dotyczące wybawienia z wygnania, które miało nadejść, a proroctwa te miały stanowić pocieszenie i podstawę nadziei dla pobożnych ludzi, którzy pozostali w tej ziemi. Wydaje się jednak jasne, że Izajasz rzeczywiście żył za panowania Manassesesa, chociaż Manasses nie jest wspomniany w nagłówku księgi.

B. Tło historyczne Księgi

1. Kontekst izraelski B. zarysu to „Tło historyczne księgi”. W rozdziale szóstym, z dobrze znaną wizją Izajasza, masz randkę. Czytacie: „W roku śmierci króla Ozjasza widziałem Pana siedzącego na tronie wysokim i wyniosłym”. Rokiem śmierci króla Uzjasza był rok 739 p.n.e. Jest to ważna data w tym sensie, że śmierć Uzjasza naprawdę oznaczała koniec okresu dobrobytu i siły politycznej Judy. Pamiętajcie, że za czasów Ozjasza panującego nad Judą na południu Izrael na północy był całkiem zamożny – co odpowiadało czasom Jeroboama II. Jeroboam II miał miejsce około 752 roku p.n.e. Jeroboam II był czasem wielkiego dobrobytu dla Północnego królestwa, Izraela.

Ale ten okres dobiegał końca; Asyria naprawdę groziła Izraelowi. Omówiliśmy tę ostatnią ćwiartkę na tle Księgi Jonasza. Asyria groziła Izraelowi około sto lat wcześniej, za czasów Achaba, a później za czasów Jehu, który zniszczył dynastię Achaba. Pamiętajcie, że Jehu żył w roku 840 p.n.e., czyli około sto lat wcześniej. Jehu złożył daninę Salmanasarowi z Asyrii. Za panowania Salmanasara III wzniesiono czarny obelisk z wizerunkiem Jehu składającego hołd Salmanasarowi.

Asyria groziła wówczas Judzie, ale potem Asyria podupadła. Asyria była naciskana z północy przez lud Urartu. Przez pewien czas Syria sprawiała Izraelowi kłopoty – nie Asyrię, ale Syrię, lepiej zwaną „Aramem”. Damaszek, stolica Syrii, groził Izraelowi. Ale Syria, czyli Aram, również była osłabiona, tak że kiedy doszliśmy do czasów Uzjasza i Jeroboama II, był to okres potęgi i dobrobytu dla Izraela, ponieważ zarówno Syria, jak i Asyria były słabe.

2. Kontekst asyryjski Ale to wszystko się skończyło. Asyria miała teraz ponownie urosnąć w siłę i podjąć próbę rozszerzenia swoich wpływów i kontroli na inne narody. A zaczęło się to od Tiglat-Pilesera III (745 – 727 p.n.e.). Tiglat-Pileser III rozpoczyna tak zwane imperium neoasyryjskie. W Asyrii masz następującą kolejność władców: Tiglat-Pileser III, Salmanasar V, Sargon II, a następnie Sennacheryb, który później zaatakuje Judę i Ezechiasza.

Z zapisów asyryjskich dowiadujemy się, że Tiglat-Pileser walczył w północnej Syrii przeciwko lidze królów, wśród których był „Aziahu z Jiuda”. Większość ludzi uważa, że jest to Uzzjasz. Uzzjasz miał dwa imiona, czasami nazywano go Azariaszem (albo Azariasz, albo Uzzjasz). Wielu uważa, że Aziahu był Uzzjaszem. Nie jest to całkowicie pewne, ale wielu uważa, że był to Azariasz lub Uzjasz, król Judy.

Tiglat-Pileser mówi, że ci królowie, z którymi walczył, byli zmuszeni do płacenia daniny. Z zapisów asyryjskich datowanych na rok 743 p.n.e. W Starym Testamencie nie ma o tym żadnej wzmianki. Jednak w roku 743 przyjął daninę od koalicji królów, wśród których być może był Uzzjasz. To jest trzeci rok panowania Tiglat-Pilesera. Widzicie, to było na początku panowania Tiglat-Pilesera. W innej swojej kronice wspomina o przyjęciu daniny od Menachema z Samarii. Zobaczysz, jeśli udasz się do królestwa północnego, to będzie ten sam czas.

A jeśli spojrzysz na 2 Królów 15:19, tutaj masz odniesienie biblijne, przeczytasz tam: „Wtedy Pul” (co jest babilońskim imieniem Tiglat-Pilesera, Tiglat-Pileser to imię asyryjskie; Babilończycy nazywają go Pul i w Kings nazywa się go Pul). „Wtedy Pul, król Asyrii, najechał tę ziemię, a Menachem dał mu tysiąc talentów srebra, aby zyskać jego wsparcie i umocnić swoją władzę w królestwie”.

Menachem zażądał tych pieniędzy od Izraela. Rok tego nie jest dokładnie znany, ale Albright podaje go na 738 r. p.n.e. Thiele podaje go na 743 r. W każdym razie widać, że pod naciskiem Tiglat-Pilesera Asyryjczycy ponownie zaczynają wywierać nacisk na Izrael. Tiglat-Pileser mówi: „Jeśli chodzi o Menachema, powaliłem go i uciekł jak ptak. Sam zwróciłem go na jego miejsce. Otrzymałem od niego szaty złote, srebrne, lniane i wielokolorowe ozdoby. Jeśli zajrzysz do swojej bibliografii (pod identyfikatorem z cyfrą rzymską), mam ten tekst z ANET (*Ancient Near Eastern Texts* by James C. Pritchard). Jest to standardowy zbiór dodatkowych tekstów biblijnych ze starożytnego Bliskiego Wschodu. Jeśli chcesz zapoznać się z niektórymi kronikami asyryjskimi z tego okresu, znajdziesz je na stronach od 25 do 29. Rzecz w tym, że za czasów Ozjasza, na początku służby Izajasza, Assyria zaczęła uzyskiwać władzę i wywierać presję zarówno na

Północne, jak i Południowe Królestwo Izraela.

3. Wojna syro -efraimska (734 p.n.e.)

Następną znaczącą rzeczą, jeśli chodzi o kontekst historyczny, jest rok 734 p.n.e., wojna syro-efraimicka . Wojna syro-efraimicka ma miejsce, gdy Syria, czyli Aram i Efraim, królestwo północne, atakują Judę i takie jest historyczne tło prorocत्व z Izajasza od 7 do 11. Izrael i Syria atakują Judę w celu wystawienia marionetkowego króla tron w Judzie i pozbycie się Achaza. Jeśli zwrócisz się do Izajasza 7, w wersecie 5 przeczytasz: „Aram” – pozwólcie, że skomentuję to. Kiedy będziesz czytać NIV, przeczytasz „Aram”. Kiedy będziesz czytać Króla Jakuba, przeczytasz „Syrię”. Są tacy sami. Myślę, że Aram jest naprawdę lepszy, bo tak to wygląda po hebrajsku. W języku hebrajskim jest to „Aram”. Termin Syria jest skróconą formą słowa Asyria. Tytuł „Syria” w rzeczywistości pochodzi z greckiej terminologii, kiedy Aleksander i jego wojska przybyli na wschód. Przybyli do zachodniej części dawnej ziemi asyryjskiej, czyli okolic Damaszku. Grecy nazywali ją „Syrią”, co jest skróconą formą Asyrii. Terminologia ta została przeniesiona poprzez tradycję do wersji angielskiej. Myślę jednak, że wiele osób myli Syrię i Asyrię, co jest bardzo łatwe, więc prawdopodobnie lepiej i na pewno bliższej terminologii hebrajskiej będzie mówienie o obszarze wokół Damaszku jako „Aram”, a o obszarze położonym dalej na wschód, nad Tygrysem -Obszar Eufratu, jako Asyria, która znajdowała się w północnej części obszaru Tygrysu i Eufratu.

Ale w Księdze Izajasza 7:5 czytamy: „Aram, Efraim i syn Remaliasza knowali waszą zgubę, mówiąc: ‚Napadnijmy na Judę, rozdzielmy ją między siebie i ustanowimy nad nią królem syna Tabeela ’. A jednak tak mówi Wszechwładny Pan: ‚To się nie stanie’”. Wspomina się tam o próbie Królestwa Północnego, które tutaj nazywa się Efraimem i Syrią (Aramem), które chciało postawić swoje króla na tronie Judy w miejsce Achaza. Achaz bardzo się tym zaniepokoił. Achaz, chcąc zwrócić się o pomoc, zawarł przymierze z Asyryjczykami, za co Izajasz go potępił.

Taki jest kontekst rozdziału 7. Izajasz mówi, że zależność od Asyrii ostatecznie

przyniesie kłopoty i smutek, a ostatecznie Asyria, do której zwrócił się Achaz, wyprowadzi Królestwo Północne na wygnanie, a także wywrze presję na Królestwo Południowe, Judę. Zdano sobie z tego sprawę niedługo po tym. Jeśli spojrzeć na rok 734 p.n.e., ma miejsce wojna syro-efraimicka, a do roku 721 p.n.e. Samaria zostaje całkowicie pokonana przez Asyrię. Niedługo potem Sennacheryb opanował Jerozolimę (701 r. p.n.e.) i gdyby nie interwencja Boga, Judy również już by nie było. Zatem sojusz z Asyrią był z pewnością katastrofalny.

Kolejnym ważnym wydarzeniem po roku 734 p.n.e., wojną syro-efraimicką, jeśli chodzi o tło historyczne przesłań proroka Izajasza, jest rok 732, dwa lata później, kiedy Asyria zdobyła Damaszek. W 732 r. Tiglat-Pileser zajął Damaszek, ale nie od razu zajął Królestwo Północne. Spójrz na 2 Królów 15:29: „Za czasów Pekacha, króla Izraela, przybył Tiglat-Pileser, król Asyrii, i zabrał Ijon, Abla, Bet Maaka, Janoach, Kedesz i Chasor”. To obszary na północy Izraela. Zdobył Gilead i Galileę, w tym całą ziemię Neftalego, i uprowadził lud do Asyrii. „Wtedy Ozeasz, syn Eli, spiskował przeciwko Pekachowi, synowi Remaliasza. Zaatakował go i zamordował, a następnie w dwudziestym roku panowania Jotama, syna Uzjasza, objął po nim władzę królewską” (2 Królów 15:30).

Mamy więc sukcesję na mocy władzy rewolucji i intryg, w której Ozeasz spiskuje przeciwko Pekachowi i obejmuje tron w Samarii. Ciekawa rzecz jest w ANET, kiedy spojrzymy na kroniki Tiglat-Pilesera, on mówi, że to on umieścił Ozeasza na tronie w Izraelu. Widzicie, daje to nieco pełniejszy obraz tego, co dzieje się w wersecie 30 w 2 Królów 15:30: „Ozeasz, syn Eli, spiskował przeciwko Pekachowi”. Musiał to jednak zrobić przy wsparciu Asyryjczyków, więc Ozeasz był marionetką Asyrii na tronie.

Tiglat-Pileser stwierdza w swoich kronikach, że to on umieścił Ozeasza na tronie Izraela. Ale widzicie, że Asyria zaczyna się poruszać. Zdobywają Damaszek i przemieszczają się na zachód, wywierając presję na Królestwo Północne, zajmując część miast, a nawet zakłócając tamtejsze rządy i osadzając na tronie w Królestwie Północnym własnego człowieka.

4. Zdobycie Samarii (722/721 p.n.e.) Kolejnym ważnym wydarzeniem – nastąpi to dziesięć lat później – jest zdobycie Samarii przez Asyrię. To upadek Królestwa Północnego. Ozeasz najwyraźniej został osadzony na tronie przez Tiglata-Pilesera, lecz po pewnym czasie zbuntował się, co spowodowało, że Salmanasar, następca Tiglata-Pilesera, a następnie jego następca, Sargon, oblegał Samarię przez trzy lata. Czytacie o tym w 2 Król. 17, zaczynając od wersetu 3: „Shalmanasar, król Asyrii, przybył, aby zaatakować Ozeasza, który był wasalem Salmanasara i zapłacił mu daninę. Ale król Asyrii odkrył, że Ozeasz był zdrajcą, wysłał bowiem posłów do So, króla Egiptu, i nie płacił już daniny królowi Asyrii, jak to czynił rok po roku. Dlatego Salmanasar pojmał go i wtrącił do więzienia. Król asyryjski najechał całą ziemię, pomaszerował na Samarię i oblegał ją przez trzy lata. W dziewiątym roku panowania Ozeasza król Asyrii zdobył Samarię i uprowadził Izraelitów do Asyrii. Osiedlił ich w Halach”, a w wersecie 7 czytamy: „Wszystko to się wydarzyło, ponieważ Izraelici zgrzeszyli przeciwko Panu, swemu Bogu”; złamali przymierze.

Jeśli przejdiesz do rozdziału 18, który omawia panowanie Ezechiasza w Południowym Królestwie, zauważysz, że werset 9 mówi: „W czwartym roku króla Ezechiasza, który był siódmym rokiem Ozeasza, syna Eli, króla Izraela, Salmanasar, król Asyrii; wyruszył na Samarię i oblegał ją. Po trzech latach zajęli go Asyryjczycy. Tak więc Samaria została zdobyta w szóstym roku panowania Ezechiasza, czyli w dziewiątym roku panowania Ozeasza, króla Izraela”.

5. Atak Sennacheryba na Jerozolimę (701 p.n.e.) i Ezechiasz

Kolejnym znaczącym wydarzeniem, który przypada na rok 701 p.n.e., jest próba zdobycia Jerozolimy przez Sennacheryba. Zobaczcie, jeśli zejdiesz do wersetu 13 tego rozdziału: „W czternastym roku panowania króla Ezechiasza Sennacheryb, król Asyrii, napadł na wszystkie warowne miasta Judy i zdobył je”. A w 2 Królewskiej 19, pod

koniec rozdziału, czytacie o oblężeniu Jerozolimy przez Sennacheryba i o interwencji Boga w celu wyzwolenia miasta. W 2 Księdze Królewskiej 19:35 czytamy: „Tej nocy anioł Pański wyszedł i zabił w obozie asyryjskim sto osiemdziesiąt pięć tysięcy ludzi. Kiedy ludzie wstali następnego ranka – byli tam wszyscy trupy! Zatem Sennacheryb, król Asyrii, rozbił obóz i wycofał się. Wrócił do Niniwy i tam pozostał”. Tak więc w roku 701 p.n.e. miało miejsce oblężenie Jerozolimy, ale nastąpiła Boska interwencja, która mogła wybawić, co zostało przepowiedziane, jak dobrze zauważył Izajasz.

Izajasz prorokował na długo wcześniej, kiedy Achaz zawarł przymierze z Asyrią, że Asyria zaleje tę ziemię niczym powódź, ale w środku nastąpi wybawienie. Później, nawet w życiu Izajasza, za czasów Ezechiasza, stwierdza się spełnienie proroctw, które Izajasz wygłosił w kontekście przymierza z królem asyryjskim.

Werset 15 rozdziału 18: „Ezechiasz dał mu całe srebro, które znaleziono w świątyni”. Cóż, wydaje się, że często to widzisz w polityce i tego typu relacjach. Jest tylko chciwość. Asyryjczycy wezmą, co się da, ale to nigdy nie wystarczy. Będą po prostu chcieli wziąć więcej, pomimo płacenia daniny. W grę może wchodzić także to, co może być następujące: Ezechiasz, mimo że zapłacił daninę, poczynił pewne kroki wobec Babilonu, który na ogół znajdował się pod kontrolą asyryjską, ale nadal stanowił odrębny element na asyryjskim obszarze kontroli. Asyria mogła zinterpretować tę ofertę skierowaną do Babilonu jako bunt Ezechiasza, który spowodował ten atak, mimo że zapłacił on daninę.

Zestawienie relacji na temat stosunków Ezechiasza z Asyrią wiąże się z wieloma trudnymi problemami chronologicznymi. Istnieje historyczne podobieństwo do tego w Izajasza 36-39. Wydaje się całkiem jasne, że kolejność tych narracji została ułożona bardziej tematycznie lub logicznie niż chronologicznie. Myślę, że częścią problemu jest ustalenie dokładnej sekwencji tych wydarzeń. Jak widać w relacji Izajasza, wysłannik z Babilonu przybywa na końcu, co w świetle tego, co mówimy, miało miejsce po zniesieniu daniny. Co pozostałoby do pokazania? Wydaje się jednak, że ten wysłannik musiał być wcześniej, umieszczono go na końcu tej części Księgi Izajasza, aby dokonać

przejścia w toku myśli do drugiej części księgi, w której Izrael znajdował się w niewoli babilońskiej.

Wygląda więc na to, że istnieje bardziej logiczne uporządkowanie materiału niż chronologiczne. Nie jestem pewien, czy uda mi się to wszystko teraz dla Ciebie uporządkować. Myślę jednak, że jest to prawdopodobnie czynnik wpływający na zadawane pytania. Innymi słowy, w 18 rozdziale 2 Księgi Królewskiej pierwsze 16 wersetów podsumowuje panowanie Ezechiasza. Potem cofasz się i zaczynasz od wersetu 17, Sennacheryb grozi Jerozolimie; masz relację z tego konkretnego wydarzenia. To może chronologicznie pasować inaczej do całego tego ciągu rzeczy. Nie jest to konieczne, ale dzieje się po wszystkim, co się wydarzyło.

6. Kluczowe daty panowania Ezechiasza Pomimo chronologii Ezechiasza, oto najważniejsze daty: 734, wojna Syryjsko -Efraimicka przeciwko Judzie; 732, Damazek zdobyty przez Asyrię; 721, upadek Samarii; i 701, Sennacheryb atakuje Judę Ezechiasza. Kiedy wyjdziemy poza to, wchodzimy w czasy Manassesesa. Był to czas wielkiego odstępstwa w Królestwie Południowym. Manassesesa przedstawiano jako absolutnie najgorszego z królów Judy. Za czasów Manassesesa wygnanie Judy staje się pewne i nieuniknione i wydaje się, że to właśnie w tym czasie Izajasz kieruje swoje przesłanie do boskiej resztki, aby przynieść słowa pocieszenia, pocieszenia i nadziei oraz wyrzec poza sąd, który z pewnością nadejdzie . Innymi słowy, wygnanie jest ostateczne, ale nie na zawsze. Będzie to koniec. Będzie resztką, która powróci.

C. Struktura Księgi Izajasza

Takie jest – ogólnie rzecz biorąc – historyczne tło prorocत्व Izajasza.

Przejdźmy do C., czyli „Struktura księgi”. Księga Izajasza jest trudna do opisanie. Opiaram się tutaj na systemie, który przejąłem od doktora Allana MacRae , aby znaleźć jakąś zasadę organizacji książki i podzielić ją na bloki materiału, które można znaleźć w całej książce. Księga zawiera 66 rozdziałów, więc pierwszy wiersz na tablicy przedstawia

Księgę Izajasza. Jeśli masz zamiar zacząć to dzielić, istnieje główny punkt podziału, a jest nim ta sekcja, rozdziały od 36 do 39, ponieważ formy od 36 do 39 wyraźnie różnią się od reszty książki. Rozdziały 36–39 to narracja historyczna. W rzeczywistości pokrywa się to z narracją historyczną zawartą w Księdze Królewskiej z czasów Ezechiasza i groźbą Sennacheryba. Izajasza 36 do 39 i ten fragment 2 Królów około 17 i 18 jest tym, na co właśnie patrzyliśmy; to bardzo podobne. Jest to więc odrębna część, która w naturalny sposób dzieli księgę na dwie części: od 1 do 35 i od 40 do 66. Obydwa rozdziały od 1 do 35 i 40 do 66 stanowią dyskurs proroczy w odróżnieniu od narracji historycznej.

Większość materiału od 1 do 35 składa się z przemówień wygłoszonych w czasach Achaza lub nawet wcześniej. Niektóre z nich pochodzą z czasów Uzjasza. Można więc powiedzieć, że okres od 1 do 35 to początek służby Izajasza, lub stosunkowo wczesna większość z czasów Achaza. Rozdziały 36 do 39 – to nie jest dyskurs proroczy, ale narracja historyczna dotycząca czasów Ezechiasza. W rozdziałach 36–39 widzimy spełnienie niektórych proroctw Izajasza zawartych w pierwszej części księgi. Szczególnie to proroctwo, że chociaż Assyria nadejdzie i stanie się narzędziem sądu Bożego, Assyria nie zajmie całkowicie całego kraju i tak się nie dzieje. Izajasz powiedział, że Assyria zaatakuje, ale Judzie oszczędzi całkowitej porażki i dokładnie tak się stało. Jest to zapisane w sekcji od 36 do 39. Widzisz, jak to wyglądało historycznie.

Wróć i powiem coś o 40 do 66 później. Ale popracujmy nad sekcjami od 1 do 35 i spróbujmy rozbić je dalej. Myślę, że jeśli to zrobisz, przekonasz się, że najbardziej naturalne podziały są następujące: rozdziały od 1 do 6 tworzą swego rodzaju całość, następnie rozdziały od 7 do 12, następnie rozdziały od 13 do 23, następnie od 24 do 27, potem 28 do 35. To są podziały. A teraz, co wyróżnia każdego z nich? Przyjrzyjmy się im.

Powiedziałbym, że najczystsze jednostki to 13 do 23 i 24 do 27; dlatego umieściłem je powyżej linii. Rozdziały od 13 do 23 to grupa proroctw sądu nad obcymi narodami. Zatem w tej części Izajasz nie kieruje swojego przesłania do samego Izraela,

ale do otaczających go narodów. Jeśli spojrzysz na 13:1, zobaczysz, jak to działa dość szybko. „Wyrocznia dotycząca Babilonu, którą widział Izajasz, syn Amosa”. Izajasz 15:1: „Wyrocznia dotycząca Moabu”; rozdział 17: „Wyrocznia dotycząca Damaszku”; rozdział 18: „Biada krainie wirujących skrzydeł wzdłuż rzek Kusz, która wysyła posłów drogą morską na łodziach papirusowych po wodzie”. To proroctwo przeciwko Kuszowi. Kusz to prawdopodobnie Etiopia na południu Egiptu. Rozdział 19: „Wyrocznia dotycząca Egiptu”. Widzicie więc tutaj, w tej sekcji, proroctwa dotyczące obcych narodów i to w pewnym sensie wyróżnia je jako wyjątkową sekcję.

Kiedy dojdiesz do rozdziałów od 24 do 27, ta część często nazywana jest „Małą Apokalipsą Izajasza”. To, co widzisz w rozdziałach od 24 do 27, to zbiór proroctw, które mówią o wielkim sądzie, który nadejdzie na narody ziemi. Wszyscy, którzy sprzeciwiają się Bogu, poniosą ten sąd. Wydaje się, że ma to dość globalny zasięg. Zatem ten rozdział to „Mała Apokalipsa Izajasza”.

Te dwie sekcje zasadniczo różnią się od 1 do 6, 7 do 12 i 28 do 35. Kiedy dojdiesz do 1 do 35, najczystsza sekcją jest prawdopodobnie 7 do 12. Kiedy wyciągniesz 13 do 23, 24 do 27, to pozostaje od 1 do 12. Ale z 1 do 12, 7 do 12 to wyraźna jednostka. Rozdziały od 7 do 12 dotyczą wojny syro-efraimickiej i jej następstw. W rozdziale 7 Pan mówi do Izajasza, weź swojego syna Szear- Jaszuba , wyjdź na spotkanie Achaza i skonfrontuj go w sprawie przymierza, które zawarł z Asyrią. Zamiast mi ufać, ufa Asyrii. Z tego powodu zapada wyrok. Zatem rozdziały od 7 do 12 mają specyficzne tło i kontekst historyczny: wojna syro-efraimicka z 734 r. p.n.e. I to wyróżnia je jako całość. Jednostka ta często nazywana jest „Księgą Emmanuela”. Powodem tego imienia jest proroctwo z Izajasza 7:14, ponieważ w Izajasza 7:14, w kontekście wojny syro-efraimickiej , Izajasz mówi: „Sam Pan da wam znak: Dziewica pocznie i porodzi dziecko”. syna i nazwiemy go Immanuel.” Pojawia się wiele interesujących pytań dotyczących tego, jak interpretujesz to proroctwo, jak odnosisz je do kontekstu, a jednocześnie postrzegasz je jako proroctwo mesjańskie. Zajmiemy się tym. Ten dobrze znany werset, Izajasz 7:14, nadał tytuł tej sekcji, rozdziałom 7-12, ponieważ znajduje się

w samym sercu tej sekcji: „Księga Immanuela”.

To pozostawia początkowe rozdziały od 1 do 6. Rozdziały od 1 do 6 mają znacznie bardziej ogólny charakter. Nie da się tego przypisać do konkretnego kontekstu historycznego, jak można to zrobić w przypadku wojny syro-efraimickiej od 7 do 12 , pomimo jej ogólnego charakteru. Ale rozdziały 1-6 są podzielone na 3 sekcje i przyjrzymy się im, charakterowi tych trzech sekcji. Trzy sekcje to 1:1 do 2:5, 2:6 do 4:6 i 5:1 do 6:13. Charakter tych trzech części jest taki, że następuje orzeczenie sądu, po którym następuje część mówiąca o przyszłym błogosławieństwie. (W zarysie fragment mówiący o przyszłym błogosławieństwie znajduje się w nawiasie). Widzicie, że w 1:1 do 2:5, 2:1-4 mówi o przyszłym błogosławieństwie. Masz sąd, a potem przyszłe błogosławieństwo. Następnie w 2:6 ponownie powracasz do sądu, ale w 4:2-6 następuje kolejna część dotycząca przyszłego błogosławieństwa. Następnie ponownie powracasz do sądu w 5:1, ale po nim następuje błogosławieństwo w 6:1 do 13, przy czym ostatnimi błogosławieństwami w tym przypadku jest powołanie Izajasza i wizja, którą widzi, oraz pozwolenie na zanieśenie słowa Pańskiego lud Izraela. Zatem charakter tego materiału to: sąd, błogosławieństwo; sąd, błogosławieństwo; sąd, błogosławieństwo. Przyjrzymy się trzem sekcjom bardziej szczegółowo i zobaczymy, jak to wyjdzie, ale taka jest struktura.

To daje ci sposób, w jaki zorganizowany jest materiał od 1 do 35. Naprawdę dzielisz to na te 5 części. Proroctwa są zgrupowane wokół jakiejś zasady organizacji, podobnie jak proroctwa przeciwko obcym narodom; ten eschatologiczny apokaliptyczny sąd; Wojna syro-efraimicka ; właściwości wyroku; i błogosławieństwo.

Rozdziały od 28 do 35 przypominają rozdziały od 7 do 12. I wydaje się, że mają to samo ogólne tło historyczne, gdyż rozdziały od 28 do 35 mają za tło historyczne wojnę syro-efraimicką . Wydaje się jednak, że podczas gdy rozdziały od 7 do 12 są adresowane bardziej do króla Achaza, który jest niegodnym przedstawicielem rodu Dawida zasiadającego na tronie Judy , rozdziały 28 do 35 są skierowane bardziej do dostojników tej ziemi, przywódców oprócz króla. Ale jest bardzo podobna do „Księgi Immanuela”.

Oto rozdziały od 1 do 35. Zauważyliśmy, że rozdziały od 36 do 39 to narracja historyczna, potem przechodzimy do rozdziałów od 40 do 66, czyli ostatnich 27 rozdziałów książki. I co ciekawe, ten materiał jest pod pewnymi względami zupełnie inny. Oczywiście tego rodzaju rzeczy używają krytyczni uczeni, aby zasugerować, że mamy tu do czynienia z innym pisarzem. Materiał jest zupełnie inny. Asyria, tak eksponowana w pierwszej części księgi, obecnie prawie się nie wspomina. W tej części prorok odwraca swoją uwagę od smutnych warunków panujących w Izraelu za czasów Manassesza i Achaza. I nie może się doczekać wygnania, ale nie może się doczekać uwolnienia z wygnania, zakładając, że wygnanie już miało miejsce. Zatem Izajasz uważa wygnanie za absolutnie pewne, a w drugiej części księgi interesuje go nie tyle nadejście wygnania, ile koniec wygnania. Skupia się na tym, że wygnanie nie będzie trwało wiecznie; nastąpi wybawienie.

Oznacza to jednak, że podczas gdy pierwsza część księgi, od 1 do 35, dotyczy ostrzeżenia przed nadchodzącym sądem i wezwania do pokuty, druga część księgi kładzie zupełnie inny nacisk. Druga część księgi w ogóle nie podkreśla tego ostrzeżenia przed nadchodzącym sądem. Masz materiał na pociechę, pocieszenie i nadzieję na przyszłość poza wygnaniem. Wydaje się więc, że Izajasz przemawia teraz do wierzących, dając im do przekazania coś, co byłoby wartościowe, oraz dając zachętę i nadzieję ich potomkom, którzy faktycznie doświadczają warunków wygnania i sądu.

Interesujące jest to, że w tej sekcji znajduje się rozdział 13, czyli Izajasz 53 (40+13), który jest rozdziałem centralnym z 27 rozdziałów Izajasza 40-66. To właśnie w środku tej części znajduje się punkt kulminacyjny, ku któremu zmierza wszystko poprzednie i na którym opiera się wszystko następne. W samym sercu rozdziałów od 40 do 66 znajduje się rozdział Izajasza 53. To, co przedstawia, to cierpienie Chrystusa. Cierpienie „sługi”. Jest to punkt kulminacyjny sekwencji fragmentów służących. Ale w piękny i przejrzysty sposób ukazuje cierpienie Chrystusa dla zbawienia tych, którzy w Niego wierzą.

To nasuwa pytanie, które moim zdaniem jest ważne i interesujące, a brzmi ono: w

jaki sposób temat mesjański (cierpienie sługi) ma się to do całego skupienia tej części Księgi Izajasza o wybawieniu z wygnania? Jaki jest związek pomiędzy wygnaniem a tematem służenia, którego kulminacją jest śmierć tego sługi w imieniu swego ludu?

Będziemy musieli się temu przyjrzeć następnym razem.

Przepisywane przez Jessicę Burton.
Wstępna edycja: Carly Geiman
Zgrubna edycja autorstwa Teda Hildebrandta
Ostateczna edycja: dr Perry Phillips
Z ponowną narracją dr Perry'ego Phillipsa